

Fríggjadagur
8. november 1996

hygg & hoyr

8 síður at
taka úr

Skal geva milliúnir

Sjónvarpsstjórin er ikki bangin fyri, at eydnuspæl í SvF fer at taka grundarlagið undan bygdarfeløgum og ítróttarfeløgum, men verður tað endin, hava politikarar tryggja sær møguleikan at steðga sjónvarpinum

ÁKI BERTHOLDSEN

Alt bendir á, at Sjónvarp Føroya nú eisini sleppur at skipa fyri eydnuspæli fyri at vinna sær inntøkur.

Mentamálanævndin hevur gjørt av at mæla tinginum til at lata sjónvarpið sleppa at royna henda møguleikan at vinna sær inntøkur.

Og sjónvarpsstjórin, Tróndur Djurhuus, er so mikið bjartskygdur um, at lögtingið fer at samtykja tilmælið, at hann er longu farin at fyrireika seg til eydnuspælið.

Tvs, at hann er klárur heilt skjótt eftir at hann hevur fingið loyvi.

Sjálvur vónar hann at kunnað byrja tíðliga næsta ár.

Enn vil hann lítið og einki siga um, hvat hann ætlar sær.

Men hann sigur, at sjónvarpið hevur kannað ymsar møguleikar. Undir hesum kanningunum eru ymsk tiltøk vrakað sum ógjørlig hjá sjónvarpinum, og onnur eru tikin fram at arbeiða víðari við.

Sjónvarpið hevur eisini

gjørt ymsar meiri nágreinligar kanningar og teir eru til reiðar at fara undir realitetssamráðingar um ítróttarfeløg.

Nakrar milliúnir

Sjónvarpsstjórin hevur sett sær nakrar fortreytir, sum arbeiðast skal út frá.

– Tað er ein treyt, at tiltøkini kasta so nógv av sær, sum tilber.

– Tvs, at ætlanin er ikki at fara undir nakrar forkrómadað sendingar, sum ikki gerast annað enn bíligt undirhald og sum eingin vinningur fæst burtúr.

Hann ætlar heldur ikki at stjála ov nógvur tímar frá fólkinum í SvF, tí teirra greiði málsetningur er at gera sendingar.

Tað vil so aftur siga, at hann ætlar at sláa seg saman við fólk og fyrirkuruttan fyri húsið um at standa fyri slíkum sendingum saman við SvF.

Hann fer at leggja dent á royna at fáa føroyskar fyrirkuruttan at samstarva við, tí sum hann sigur:

– Kann hetta eisini skapa okkurt arbeiðspláss, er eingin

in fegnari um tað, enn eg.

Sjónvarpsstjórin hevur ikki sett sær nøkur mál fyri, hvussu nógv hann ætlar at fáa inn við eydnuspæli.

Men hann dylir ikki fyri, at hann ætlar sær nakrar milliúnir burtúr eydnuspæli.

– Skal tað gera nakran sum helst mun, nyttar ikki at koma við nøkrum hundrad tusund krónur.

Hann kann einki siga um, hvussu stórir vinningarnir verða.

Skylda øllum føroyingum

Tróndur Djurhuus sigur, at tað fer ikki at ávirka úrvalið av sendingum hjá sjónvarpinum at politikarar nú eftir øllum at døma eru komnir til ta niðurstøðu, at sjónvarpið skal verða ríkið á handilsligum grundarlag aleina.

– Vit verða framvegis eitt sjónvarp fyri allar føroyingar. Vit skulda allar føroyingum nakkað og fara at royna at liva upp til tær skyldur.

Sjónvarpsstjórin sigur, at pengarnir, sum koma inn,

skulu brúkast at gera sendingar fyri.

Í fyrstu syftu hugsar hann um at fáa ein tryggari grundarlag undir barna-sendingunum, at fáa fleiri sendingar fyri stórra børn og sendingar fyri ung.

Harafurat droymir hann um at kunna økja samstarvið við mentanarlívið betur.

Sjónvarpið kann bæði verða við at skapa og til at formidla. T.d. kann hugsast, at sjónvarpið fer at senda leikir, sigur stjórin í SvF.

Beinir ikki fyri

Tað eru tey, sum óttast, at fer sjónvarpið loyvi at skipa fyri eydnuspæli, fer tað at taka grundarlagið undan ítróttarfeløgum og bygdarfeløgum kring landið.

Men tað heldur Tróndur Djurhuus eingin grund er at óttast fyri.

– Eg haldi, at bingspælarnar fara eisini í bygdarhúsin og ítróttarhúsin at hitta fólk og at hugna sær.

Men harafurat heldur stjórin í SvF, at nógvir møguleikar eru ótróttir.

– Ymsar kanningar, vit hava gjørt, vísa, at

Sjónvarpið skal helst fáa nakrar milliúnir burtúr eydnuspæli, sigur Tróndur Djurhuus

føroyingar brúka nógv minni pengar at spæla fyri, enn fólk í øðrum londum brúka.

– Skulu vit koma á hædd við hini norðurlondini í spæli, skuldu vit spæla fyri 60 milliúnir um árið, men vit spæla bara fyri 10 milliúnir í V4 og happadráttinum, umframt tað, sum fer til bingo og basarar í bygdar- og ítróttarfeløgum.

– So tað er greitt, at her eru nógvir møguleikar, hóast er ikki havi nakað persónligt ynski um at fremja

spælihugin.

– Men tað er tann politiski viljin, at vit skulu liva av hesum, og so mugu vit gera tað, so gott, sum gjørligt.

Sjónvarpsstjórin sigur, at hann fer at leggja dent á at leggja spælið so til rættis, at tað er til sum minst bága fyri onnur, sum gjørligt.

– Harafurat hava politikarar tryggja sær at taka loyvi til eydnuspæl frá sjónvarpinum, um tað visir seg, at tað er til fortæð fyri onnur, sigur Tróndur Djurhuus.

Offur ella offraður ella okkurt heilt annað

Útvarps- og sjónvarpsummæli

ÁKI BERTHOLDSEN

Er Tummas Arabo offur fyri væntandi skil á Strandferðsluni, sum hann ikki megnaði at fáa skil á. Ella er hann offraður í einum politiskum talvi?

Ella eru uppsøgnin ein avleiðing av onkrum heilt øðrum?

Frákyorði strandferðslustjórin hevur verið tey heitasta tíðindini hesa vikuni.

Landsstýrismaðurin í samferðslumálum, sum á ó-lavssøku fekk myndugleika, sum hann hevði ábyrgd, gjørdi skjótt av, tá ið hann hevði mist álitið á, at Tummas Arabo fekk skil á figgarviðurskiftini á strandferðsluni, sum hann sigur.

Føroyingar eru altíð vanir við, at eitt alment stjórastarv

er eitt lívsstarv og at tað minst skal eitt, kanska tvey mórð til, áðrenn starvið rýkur.

Tí eru stjóraskiftini seinastu tvey árin farin sum ein skelkur yvir tað ganska land.

Hesi stjóraskifti, og serliga tað seinasta, hava reist nógvur spurningar. Spurningar, sum eru prinsipiellir, ikki bara fyri politiska valdið og almenniningin, men ikki minst fyri teir almennu stjórnar, sum eru eftir.

Í fjølmíðlunum færa Tummas Arabo og landsstýrismaðurin hvør sína søgu fram.

Skarprættarin í Tinganesi, ið summi nú eru farin at kalla Sámál P. í Grund, sigur, at tað er figgarligt óskil á strandferðsluni og hann hevur ikki álitið á, at

stjórin megnaði at loysa teir.

Stjórin fólir seg órættvíst viðfarnan, tí hann hevur gjørt tað, hann hevur kunnað og røyr uppundir, at politiskar orsøkir eru til uppsøgnina, tí „onkur hevur spátt um hetta her í háltvannað ár“, sum hann segði í Álvartosi mikukvøld.

Í farnu viku gjørdi stjórin av at stevna, tí hann fólir seg órættvíst viðfarnan.

Men nú er stevningin tíverri reduserað til ein spurning um uppsagnartíð.

Hitt fyrra sakamálið hevði annars verið áhugavert og avgerðandi bæði fyri politiska valdi, sum eigur at hava áhuga í, at almennir stovnar verða ríkir, so væl sum gjørligt skattaborgaran, sum betalar almennu stovnar.

Tí tá kundu vit fingið svar uppá nógv av atfinningunum hjá Tummas Arabo.

Er tað so, at landsstýrismaðurin hevur givið honum eina ómöguliga uppgávu við at áleggja honum skyldur, men ikki geva honum heimild at røkja tær?

Tummas Arabo skuldi spara, men hann sigur, at hann slapp ikki at gera neyðugar broytingar í rakstrinum fyri at halda játtanina, við t.d. at hækka ferðaseðlaprís og at niðurlægja luksusrutuna við bilferju inn í valdømi hjá landsstýrismanninum.

Kunnu allir almennir stjórnar, sum ikki klára at halda játtanina undir slíkum treytum, eisini vænta at verða avhøvdaðir?

Hvussu eru viðurskiftini á stovnunum? Gongur

landsstýrið og blandar seg uppí. Setir landsstýrið fólk á stovnunum, sum í veruleikanum eru yvir stjóranum við tað, at tey referera beinleiðis til landsstýrið?

Hvussu skal skil fást á við tveimum skiparum á brúnni, ella einum, sum ikki aktar skiparan?

Hvussu er samskiptið við Tinganes? Gongur tað beinleiðis til landsstýrismannin, ella skal tað ein tungan, drúgvan og ógreiðan veg upp ígjøgnum alla umsitingina, sum vit langt síðani hava ásað, ikki virkar og tí fara at brúka milliúnir uppá at bota? Og hvat taka embætismenn í Nesinum støðu til, og hvat skal fyri landsstýrismannin sjálfan.

Alt hetta, og nógvir aðrir spurningar, eru ikki svarad, men eiga at verða svar-

adur. Løgtingið eigur at krevja svar, tí tað skal tryggja okkum, at skattakrónurnar verða brúktar rætt og effektivt. Og ikki minst eiga allir almennir stjórnar at fáa svar fyri at fáa at vita, hvørjum treytum teir arbeiða undir.

Spurningarnir eru rættliga prinsipiellir tí við eini umsitingarlígarí flokku verður ikki livandi hjá almennum stjórnar og tað kann skjótt infláión koma í avrættlingarnar og misáliti á landsstýrismenn.

Og so vil tað vísa seg, hvat býr undir. Hævar Sámál Petur í Grund stórra politiska styrki og dirvi enn nakar undan honum, ella hevur hann víst stórra vanvirðing fyri sínum nærmastu meðarbeiðurum, enn nakar undan honum?